

sector, 22% van de mannen was werkzaam in industriële bedrijven en 28% had een beroep in de dienstverlenende sector¹¹. In 1966 was het aandeel van de landbouw gedaald tot 7%, in 1971 tot 4%. Schaalvergroting, mechanisering en de ontgrindingen waren factoren die dit proces hadden beïnvloed. In 1964 ontwikkelde het gemeentebestuur plannen tot aanleg van een industrieterrein van 80 hectare. Gedeputeerde Staten onthielden hieraan hun goedkeuring. Tijdens de door het gemeentebestuur van Heel en Panheel aangespannen beroepsprocedure bij de Kroon tegen de negatieve beslissing van Gedeputeerde Staten bleek dat de weigering van de provincie in verband stond met de plannen voor de ontgrindingen. Na overleg met de provincie resulteerde het plan in de aanleg van een regionaal industrieterrein ten zuidoosten van Panheel van ca. 30 hectare¹².

In de jaren zestig kenden de vier grootste metaalbedrijven in Panheel een stijging van het aantal arbeidplaatsen tot ca. 200. In de instellingen St. Anna, St. Joseph en Klein Bethlehem was steeds meer lekenpersoneel nodig. In 1977 boden deze instellingen aan 841 mensen werk, dat was 77% van het totale aantal arbeidsplaatsen in de dienstverlenende sector in Heel en Panheel op dat moment. Van het totale aantal arbeidsplaatsen werd ongeveer eenderde ingenomen door inwoners van de gemeente; de rest was van elders afkomstig.

Ontgrindingen

De ontgrindingen hebben het aanzien van Heel en Panheel ingrijpend gewijzigd. In de tweede helft van de jaren zestig werden de contouren van het nieuwe, waterrijke Heel langzaam zichtbaar¹³. In de jaren zeventig rees bij de plaatselijke bevolking verzet tegen de voortschrijdende omzetting van landbouwgronden in water¹⁴. Men wilde de ontgrindingen afremmen en meende dat de behoefte aan watersportgebied inmiddels voldoende gedekt was door de plassen bij Asselt, Roermond, Horn, Beegden, Herten, Thorn, Ohé en Laak en Stevensweert. Een plaatselijk actiecomité was voornemens de 'sportieve strijd' aan te gaan met de provincie en de ontgrinders.

In 1981 kwam de raad tot de conclusie dat de herinrichting van de grindgebieden niet was uitgevoerd zoals toegezegd; bij de opvulling van fase B van het provinciale project 'Panheel' was meer water overgebleven dan voorzien. De plassen rond Heel boden uiteindelijk niet alleen ruimte aan recreanten en watersporters, maar ook aan de natuur. Fase C van het ontgrindingsplan voorzag in de aanleg van een drinkwaterspaarbekken, met een zeer beperkte recreatiefunctie.

Onderwijs, cultuur, sport

De onderwijsvoorzieningen in Heel en Panheel voorzagen alleen in bijzonder lager en huishoudonderwijs. In 1956 was in de boomgaard tegenover Klein Bethlehem in de Dorpsstraat een nieuwe school gebouwd, die zou uitgroeien tot de regionale huishoudschool St. Agnes. Een poging in 1959 om een regionale technische school in Panheel te stichten, strandde op het door het ministerie verwachte gebrek aan leerlingen¹⁵.

Op de terreinen van de instellingen waren drie bijzondere scholen voor buitengewoon onderwijs gevestigd die een streekfunctie hadden.

Ook de sportvoorzieningen in Heel en Panheel waren voor het merendeel van bovengemeentelijke aard. In het natuurgebied Heelderpeel lag een zwembad annex kampeerterrein met manege. In Heel lagen verder nog diverse sportterreinen. In 1975 bouwde de gemeente de sporthal Reutsdael.

Heel telde enkele monumentale panden, hoofdzakelijk in de Dorpsstraat. Deze monumenten waren particulier bezit. De parochiekerk St. Stephanus en het kasteel van Heel op het terrein van St. Anna stonden eveneens op de monumentenlijst.

¹¹ Inventarisnummer 628.

¹² Inventarisnummer 636.

¹³ Inventarisnummer 629.

¹⁴ Inventarisnummer 951.

¹⁵ Inventarisnummer 928.